

Marc Domènech exposa dibuixos dels anys seixanta de l'escultor barceloní

Ritmes de Moisès Villèlia

ART I ARTS

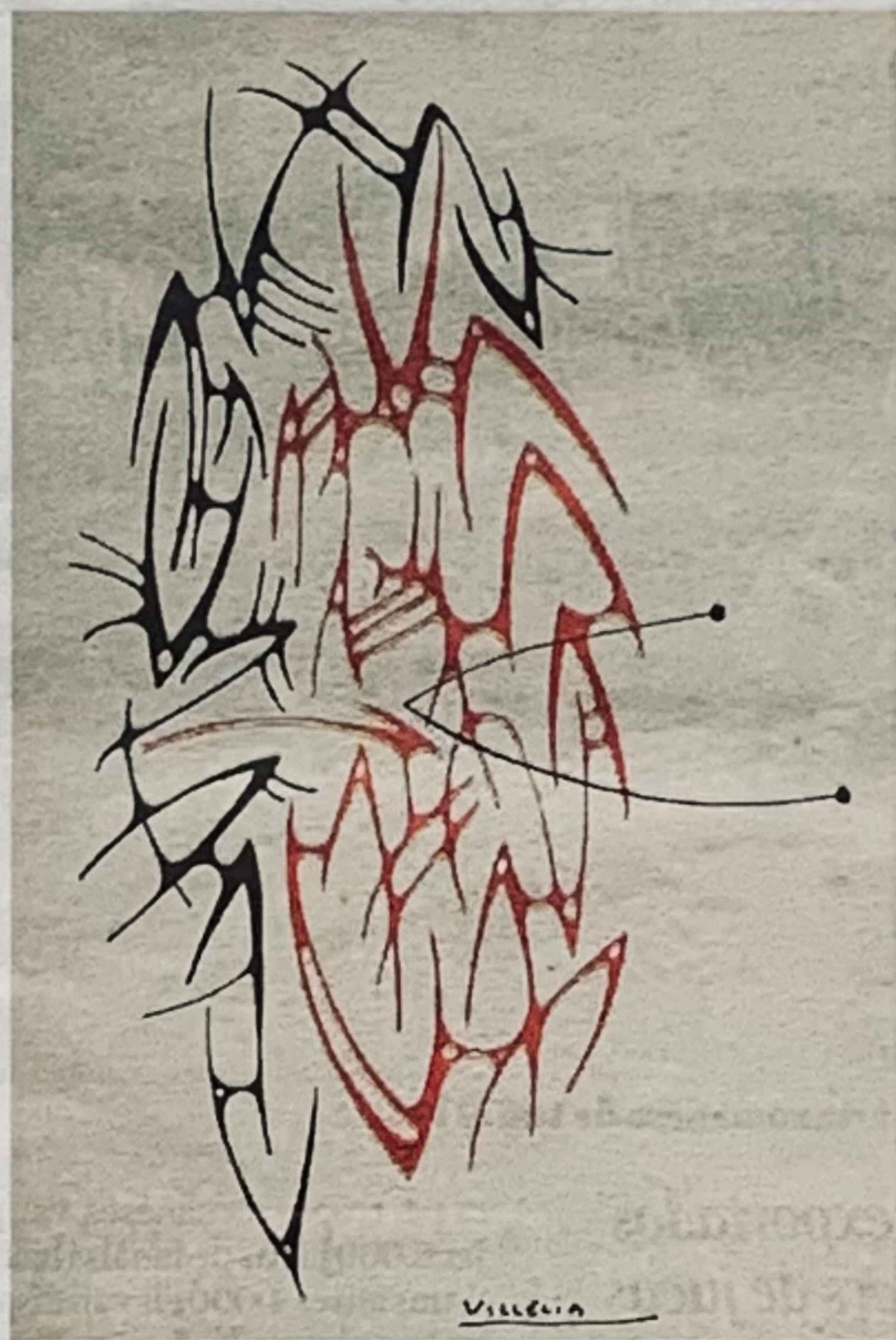
JUAN BUFILL

L'exposició *Moisès Villèlia. Papers. Anys 60*, que presenta la galeria Marc Domènech fins al 6 de novembre, és una de les més destacables de les que se celebren aquesta tardor a Barcelona. Mentre les obres de Joan Miró i Pablo Picasso dialoguen -per fi- als seus museus barcelonins, mentre el Macba exposa l'obra de Nancy Holt i el MNAC reivindica les figuracions de la segona postguerra mundial, algunes galeries privades també ofereixen mostres ambicioses i amb valor històric, fruit d'investigacions que descobreixen facetes inèdites, oblidades o poc difoses d'artistes rellevants, de manera que s'anticipen als museus i centres d'art institucionals.

Villèlia (Barcelona, 1928-1994) és conegut principalment com a escultor, i les contribucions més singulars a aquest art les va desenvolupar en suport de fusta de bambú i sobretot als anys setanta i vuitanta. L'actual mostra de la seva obra sobre paper feta als anys seixanta recorda i revela altres registres de l'artista. Les escultures en filferro i en bambú podrien evocar un Naum Gabo i un Calder transfigurats per la subjectivitat selvàtica i l'original imaginació material de l'artista barceloní, però aquests dibuixos expressen d'una altra manera -amb mitjans bidimensionals o amb el gairebé relleu que significa un dibuix encunyat- ritmes i harmonies musicals, relacions dinàmiques i camps d'energia. És un Villèlia pròxim, de vegades, al món natural, líric i utòpic de Magda Bolumar, la seva dona. Seria molt interessant que algun museu d'art contemporani presentés una retrospectiva conjunta i interdisciplinària de la parella formada per Villèlia i Bolumar.

Galeries i galeristes. Aquesta tardor han tancat diverses galeries de Barcelona. N 2 -dirigida per Josep Anton Carulla- es va acomiadar amb un homenatge pòstum al galerista Ignacio de Lassaletta. L'època

GALERIA MARC DOMÈNECH

'Sense títol' (1960)

Tinta sobre cartolina, de Moisès Villèlia,

a la mostra que Marc Domènech dedica a la seva obra en paper dels seixanta

Aquesta tardor han tancat diverses galeries de Barcelona, com ara N 2, Quadern Robot i Contrast

en què els dos galeristes eren socis, van presentar exposicions d'artistes com ara Plensa, Nazario o Peter Greenaway. El Quadern Robot també tanca. La directora, Anna Belsa, va ser de les primeres persones que van donar suport a artistes com ara Jordi Alcaraz i Chema Madoz, quan coordinava la galeria Joan Prats-Artgràfic. També ha tancat Contrast. I això s'afegeix a la mort de dos galeristes i col·leccionistes tan importants com han estat Francesc Mestre i Félix Cervera. De tots dos vam poder llegir al-

guns textos molt interessants: de Francesc Mestre, els articles difosos a internet. De Cervera, l'entrevista sobre arqueologia, col·leccionisme i política fiscal que va fer Marga Perera i va publicar la revista *Tendencias del mercado del arte*, al número de juny del 2019. En fi, cal dir que els últims anys també han nascut noves galeries d'art a Barcelona.

Gran llibre. Li han donat el premi Nobel de Literatura al noruec Jon Fosse, un autor minuciós i malenconiós. Crec que s'ho mereixia molt més una poeta romanesa anomenada Ana Blandiana. Ja té més de vuitanta anys, de manera que ja n'aniria sent hora.

Als jurats del Nobel els va venir de gust premiar Peter Handke, neci defensor dels militars genocides serbis, mentre que se'ls escapen els millors poetes contemporanis: tampoc no el van donar al portuguès Herberto Helder (1930-2015), encara poc conegut a Espanya.

Però em temo que en l'àmbit hispànic també hi ha menysteniments imperdonables. A l'estiu vaig tornar a llegir *Un jardín abandonado por los pájaros* (2013), de Marcos Ordóñez. Em sembla una obra mestra, al mateix nivell que els millors llibres dels meus narradors preferits: Albert Camus, Juan Rulfo, Natalia Ginzburg, Tolstoi... Però el millor llibre de Marcos Ordóñez evoca més aviat -i sintetitza- el millor de Fellini, Juan Marsé i fins i tot David Lynch. És biogràfic i autobiogràfic, però és novel·la. El relat és col·lectiu i personal. En un capítol rius i, al següent, et comous. És prosa, però és poesia. I no és a les llibreries perquè l'editorial -El Aleph- va desaparèixer. ●